

Stigma of Covid- 19: The Basic Challenge in Health Economics

Mostafa Roshanzadeh, Assistant professor, Shahrekord University of Medical Sciences, Shahrekord, Iran.

Morteza Hasheminik, Dept of nursing, Sabzevar Branch Islamic Azad University, Sabzevar, Iran.

Mehdi Jamalini, Dept of nursing, Tabas Branch Islamic Azad University, Tabas, Iran.

✉ **Ali Tajabadi**, (*Corresponding author), Assistant professor, Sabzevar University of medical sciences, Sabzevar, Iran. alitaj58@yahoo.com

Abstract

Health economics is a branch of economics science and has a great share in the economic situation of countries. Hospitals, as the largest, main and most important center for providing health care, occupy a large part of the resources. Therefore, the information related to costs in hospitals is one of the most important inputs in the decision making process. Today, costs are rising, so if hospitals do not work to increase their own revenue and reduce running costs, they will certainly face a serious challenge. Currently in Iran, while the economic situation of the society does not seem to be very favorable due to the oppressive sanctions, the outbreak of Covid-19 disease has also had a negative impact on this trend and has provided hospitals with their costs have run into problems.

Factors such as allocating some hospitals as a reception center for Covid-19 patients, free treatment for hospitalized patients, duration of treatment, the need for follow-up after discharge of patients and the construction of convalescents increased the costs of medical centers. On the other hand, cancel of elective surgeries, the provision of personal protective equipment, facilities and welfare for medical staff and pay attention to various aspects of public health and public education decreased their income. This disruption in the process of production and consumption of financial resources in medical centers can cause problems for the health system. The effects of this epidemic phenomena are not limited to the prevalence period and is one of the issues that can affect on the health economy for a long time and have adverse effects. Negative attitude of the community towards Covid-19 reference hospitals, which causes hospitals to have low incomes long after the epidemic, is of the adverse effects. As patients' preference is quality and safety of care services, selection of a hospital for hospitalization and treatment, the contagious and dangerous label of this disease can damage the safe image of the reference hospitals.

In addition to patients, medical staff must care in a completely safe environment and have the necessary and sufficient focus on treating patients. One of the most critical factors that can play an important and

Keywords

Covid-19

Stigma

Health Economics

Received: 2020-05-31

Accepted : 2020-12-19

active role in increasing safety is the availability of facilities and resources needed for care. Financials can negatively affect the performance of care team staff. Due to the limited financial resources of the references hospitals, this lack of financial resources can have a great impact on staff payments and cause their dissatisfaction. High workload and financial pressures on personnel can cause mental along with physical fatigue and endanger their health, which can indirectly affect the quality of service provided. Staff fatigue, especially in the long run as a result of these conditions can affect their concentration and ability to work and therefore will be affected the quality of care delivery. Since staff satisfaction and quality of work is a multidimensional phenomenon that can be affected by various factors such as workplace stress and regular payments, so health organizations should consider these issues.

It seems necessary that the relevant officials in the Ministry of Health, by forming specialized working groups in the fields of psychology, sociology and health economics, act as soon as possible to control the stigma caused by the disease rather than harm and prevent deadly effects on the health of the country. In this regard, educational interventions are suggested along with launching social campaigns to increase awareness and improve community attitudes and thus eliminate the stigma of Covid-19

Conflicts of interest: None

Funding: None

How to cite this article:

Mostafa Roshanzadeh, Morteza Hasheminik, Mehdi Jamalnik, Ali Tajabadi. Stigma of Covid- 19: The Basic Challenge in Health Economics. *Iran Occupational Health*. 2021 (20 Dec);17: Special Issue: Covid-19

*This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence

استیگمای کووید - ۱۹: چالش اساسی در اقتصاد سلامت

مصطفی روشن زاده: استادیار، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، شهرکرد، ایران.
مرتضی هاشمی نیک: گروه پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی سبزوار، سبزوار، ایران.
مهدی جمالی نیک: گروه پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی طبس، طبس، ایران.
علی تاج آبادی: (* نویسنده مسئول) استادیار، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، سبزوار، ایران. alitaj58@yahoo.com

چکیده

کلیدواژه‌ها

کووید - ۱۹

استیگما

اقتصاد سلامت

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۳/۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۹/۲۹

اقتصاد درمان شاخه‌ای از علم اقتصاد است و سهم زیادی در وضعیت اقتصادی کشورها دارد. مراقبت‌های بهداشتی - درمانی اصلی‌ترین عنصر هزینه‌ها، سرمایه‌گذاری‌ها و اشتغال‌زایی در تمامی اقتصادهای پیشرفته جهان شناخته می‌شود. بنابراین عملکردها و رویکردهای اقتصادی نظام سلامت به شدت اقتصاد کشور را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ در نتیجه خدمات درمانی مرکز مهم توجه و مدیریت مالی اقتصاد است. اطلاعات مرتبط با هزینه‌ها یکی از متغیرهای اصلی بهبود کارایی در تمامی سیستم‌های ارائه مراقبت‌های سلامتی است. در حال حاضر در کشور ایران، شیوع بیماری کووید - ۱۹ تأثیر منفی بر روند اقتصاد درمان گذاشته و بیمارستان‌ها را در زمینه تأمین هزینه‌ها با مشکلاتی مواجه کرده است. عواملی مانند اختصاص برخی بیمارستان‌ها به مرکز پذیرش بیماران کووید - ۱۹، عدم دریافت وجه از بیماران بستری، طول مدت درمان، لزوم پیگیری‌های پس از ترخیص بیماران و احداث نقاهتگاه‌ها باعث افزایش هزینه‌های مراکز درمانی شده است. از طرف دیگر کنسل کردن اعمال جراحی الکتیو، تأمین وسایل حفاظت فردی، فراهم ساختن امکانات و تسهیلات رفاهی برای کادر درمانی و لزوم توجه به جنبه‌های مختلف بهداشت عمومی جامعه و آموزش همگانی، باعث کاهش میزان درآمد آن‌ها شده است. این اختلال در روند تولید و مصرف منابع مالی در مراکز درمانی نظام سلامت را با مشکلاتی مواجه می‌کند. تأثیرات این همه‌گیری فقط به دوران شیوع آن محدود نمی‌شود؛ بلکه تا مدت‌ها بر روند اقتصاد سلامت اثرات سوء خواهد داشت. یکی از این موارد دیدگاه منفی افراد جامعه به بیمارستان‌های مرجع کووید - ۱۹ است که سبب می‌شود تا مدت‌ها بعد از همه‌گیری، سطح درآمد بیمارستان‌ها پایین باشد؛ زیرا آن‌ها انتظار خدمات مراقبتی در محیطی امن را دارند. علاوه بر بیماران، کادر درمانی نیز باید در محیطی کاملاً ایمن به مراقبت بپردازند و در درمان بیماران تمرکز لازم و کافی را داشته باشند. یکی از حیاتی‌ترین مواردی که می‌تواند در افزایش ایمنی نقش مهم و فعالی ایفا نماید، در دسترس بودن امکانات و منابع مورد نیاز برای مراقبت است. امروزه هزینه‌ها سیر صعودی دارد؛ بنابراین اگر بیمارستان‌ها برای افزایش درآمد اختصاصی خود و کاهش هزینه‌های جاری کاری نکنند، مطمئناً با چالش جدی مواجه خواهند شد. یکی از این چالش‌ها افت کیفیت مراقبت است. استیگما یا انگ مفهومی متشکل از عواقب مربوط به ناآگاهی و پیش‌داوری و تبعیض درباره یک موضوع است. برچسب‌مُسر و خطرناک بودن این بیماری می‌تواند باعث تخریب وجهه ایمن بودن بیمارستان‌های مرجع گردد. بنابراین بسیار محتمل است، با توجه به گمانه‌زنی‌ها درباره مدت ماندگاری طولانی این بیماری در سطح جامعه، حتی پس از فروکش کردن بیماری نیز مراجعه به این مراکز درمانی کمتر از قبل باشد و این مشکل به چالشی اساسی در نظام اقتصاد سلامت تبدیل گردد. لذا ضروری به نظر می‌رسد با تشکیل کارگروه‌های تخصصی در حوزه‌های روان‌شناسی، جامعه‌شناسی و اقتصاد سلامت، هرچه سریع‌تر برای کنترل استیگمای ناشی از بیماری اقدام شود تا از آسیب‌های مهلک بر بدنه سلامت کشور پیشگیری گردد. بدین منظور، مداخلات آموزشی همراه با راه‌اندازی کمپین‌های اجتماعی به منظور افزایش آگاهی و بهبود نگرش جامعه و در نتیجه از بین بردن استیگمای کووید - ۱۹ پیشنهاد می‌شود.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: ندارد.

شیوه استناد به این مقاله:

Mostafa Roshanzadeh, Morteza Hasheminik, Mehdi Jamalnik, Ali Tajabadi. Stigma of Covid- 19: The Basic Challenge in Health Economics. Iran Occupational Health. 2021 (20 Dec);17: Special Issue: Covid-19

*انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC-SA 3.0 صورت گرفته است

نامه به سردبیر

اقتصاد درمان یا اقتصاد سلامت شاخه ای از دانش و علم اقتصاد است و سهم بسیاری در وضعیت اقتصادی کشورها دارد. مراقبت ها و خدمات بهداشتی - درمانی اصلی ترین عنصر هزینه ها، سرمایه گذاری ها و اشتغال زایی در تمامی اقتصادهای پیشرفته جهان شناخته می شود. بنابراین عملکردها و رویکردهای اقتصادی نظام سلامت به شدت اقتصاد کشور را تحت تأثیر قرار می دهد؛ در نتیجه خدمات بهداشتی - درمانی مرکز مهم توجه و مدیریت مالی اقتصاد است. (۱) اطلاعات مرتبط با هزینه ها یکی از متغیرهای اصلی بهبود کارایی در تمامی سیستم های ارائه مراقبت های سلامتی است. بیمارستان ها، به عنوان بزرگترین، اصلی ترین و مهم ترین مرکز ارائه دهنده مراقبت های بهداشتی - درمانی، قسمت عمده ای از منابع را به خود اختصاص می دهند. لذا اطلاعات مرتبط با هزینه ها در بیمارستان ها یکی از درون داده های بسیار مهم در فرایند اتخاذ تصمیم است. (۲) علاوه بر بیماران، کادر درمانی نیز باید در محیطی کاملاً ایمن به مراقبت بپردازند و برای درمان بیماران تمرکز لازم و کافی را داشته باشند. یکی از حیاتی ترین مواردی که در افزایش ایمنی نقش مهم و فعالی ایفا می کند، در دسترس بودن امکانات و منابع مورد نیاز برای مراقبت است. امروزه هزینه ها سیر صعودی دارد؛ بنابراین اگر بیمارستان ها برای افزایش درآمد اختصاصی خود و کاهش هزینه های جاری کاری نکنند، مطمئناً با چالش جدی مواجه خواهند شد.

در حال حاضر در کشور ایران، از یک سو وضعیت اقتصادی جامعه به دلیل تحریم های ظالمانه چندان مطلوب به نظر نمی رسد و از سوی دیگر شیوع بیماری کووید - ۱۹ نیز تأثیر منفی بر این روند گذاشته و بیمارستان ها را در زمینه تأمین هزینه هایشان با مشکلاتی مواجه کرده است. (۳)

عواملی مانند اختصاص برخی بیمارستان ها به مرکز پذیرش بیماران کووید - ۱۹، عدم دریافت وجه از بیماران بستری، طول مدت درمان، لزوم پیگیری های پس از ترخیص بیماران و احداث نقاهتگاه ها باعث افزایش هزینه های مراکز درمانی شده است. از طرف دیگر کنسل کردن اعمال جراحی الکتیو، تأمین وسایل حفاظت فردی، فراهم کردن امکانات و تسهیلات رفاهی برای کادر درمانی و لزوم توجه به جنبه های مختلف بهداشت عمومی جامعه و آموزش همگانی، باعث کاهش

میزان درآمد آن ها شده است. این اختلال در روند تولید و مصرف منابع مالی در مراکز درمانی نظام سلامت را با مشکلاتی مواجه کرده است. تأثیرات این همه گیری فقط به دوران شیوع آن محدود نمی شود؛ بلکه اثرات سوء آن تا مدت ها بر روند اقتصاد سلامت باقی خواهد ماند. یکی از این موارد، دیدگاه منفی افراد جامعه به بیمارستان های مرجع کووید - ۱۹ است که سبب می شود تا مدت ها بعد از همه گیری، سطح درآمد بیمارستان ها پایین باشد. مفهوم استیگما (انگ) شامل موارد مرتبط با ناآگاهی، پیش داوری و تبعیض به یک موضوع بوده و این مسئله ای فردی نیست، بلکه اجتماعی است. (۴) با توجه به اینکه ترجیح بیماران در انتخاب بیمارستان برای بستری و درمان، در وهله نخست کیفیت مطلوب و ایمنی خدمات مراقبتی بوده و بالتبع مسئله ایمنی بیمار که یکی از محورهای نه گانه اعتباربخشی نیز هست، یکی از مهم ترین موارد توجه نظام های سلامت است، برچسب مسری و خطرناک بودن این بیماری می تواند باعث تخریب وجهه ایمن بودن بیمارستان های مرجع گردد.

علاوه بر بیماران، کادر درمانی نیز باید در محیطی کاملاً ایمن به مراقبت بپردازند و تمرکز لازم و کافی را در درمان بیماران داشته باشند. یکی از حیاتی ترین مواردی که در افزایش ایمنی نقش مهم و فعالی ایفا می کند، در دسترس بودن امکانات و منابع مورد نیاز برای مراقبت است. امروزه هزینه ها سیر صعودی دارند؛ بنابراین اگر بیمارستان ها برای افزایش درآمد اختصاصی خود و کاهش هزینه های جاری کاری نکنند، مطمئناً با چالش جدی مواجه خواهند شد. یکی از این چالش ها افت کیفیت مراقبت است. مسائل مالی ممکن است بر عملکرد کارکنان تیم مراقبتی تأثیر منفی بگذارد. هرچند جنبه انسانی مراقبت باعث می شود کارکنان، با وجود فشارهای مالی، به خدمت رسانی به بیماران و مددجویان ادامه دهند، نباید تأثیر رضایت مالی کارکنان بر کیفیت مراقبت های آن ها را نادیده گرفت. هزینه کارکنان سهم بسزایی در بودجه سالیانه سازمان دارد. از آنجا که بیمارستان های مرجع کووید - ۱۹ با محدودیت مالی مواجه اند، این کمبود منابع مالی می تواند تأثیر زیادی بر پرداخت های کارکنان داشته باشد و باعث نارضایتی آن ها شود. فشار کاری بالا در این دوران و فشارهای مالی وارده به کارکنان باعث فرسودگی و خستگی روانی آن ها در کنار خستگی جسمی شان می شود و سلامت

و شنونده اخبار آن و نیز ابهام و حقایق پوشیده درباره آن، بر شایعه پراکنی، برچسب گذاری و نگرش جامعه تأثیر بسزایی خواهد داشت. لذا ضروری به نظر می رسد که مسؤولان وزارت بهداشت با تشکیل کارگروه های تخصصی در حوزه های روان شناسی، جامعه شناسی و اقتصاد سلامت هرچه سریع تر برای کنترل استیگمای ناشی از بیماری اقدام کنند تا از آسیب های مهلک بر بدنه سلامت کشور پیشگیری نمایند. در این راستا مداخلات آموزشی همراه با راه اندازی کمپین های اجتماعی به منظور افزایش آگاهی و بهبود نگرش جامعه و در نتیجه از بین بردن استیگمای کووید - ۱۹ پیشنهاد می گردد.

References

1. Wagner AP, Enne VI, Livermore DM, Craig JV, Turner DA. Review of health economic models exploring and evaluating treatment and management of hospital-acquired pneumonia and ventilator-associated pneumonia. *Journal of Hospital Infection*. 2020; 106(4): 745-756.
2. Roshanzadeh M, Mohammadi S, Shomoossi N, Tajabadi A. Assignment of Health Care to Family Caregiver. *Iran J Nurs Midwifery Res*. 2019; 24(3): 239.
3. Hasheminik M, Parsaeimehr Z, Jamalnik M, Tajabadi A. The Challenge of Transmission Chain and Effective Hospital Strategies in Controlling the Prevalence of Covid-19. *J Mil Med*. 2020; 22 (2): 205-206.
4. Stangl AL, Earnshaw VA, Logie CH, et al. The Health Stigma and Discrimination Framework: a global, crosscutting framework to inform research, intervention development, and policy on health-related stigmas. *BMC Med*. 2019; 17(31): 4-14.

آن ها به خطر می افتد. این عامل خود می تواند به طور غیرمستقیم بر کیفیت ارائه خدمت آن ها تأثیر بگذارد. خستگی کارکنان خصوصاً در مدت زمان طولانی در نتیجه این شرایط بر تمرکز و توان کاری آن ها و لذا کیفیت ارائه مراقبت اثر می گذارد. از آنجایی که رضایت و کیفیت کاری کارکنان پدیده ای چندبُعدی بوده که می تواند توسط عوامل مختلفی از جمله استرس محیط کاری و پرداخت های منظم تحت تأثیر قرار بگیرد، سازمان های بهداشتی باید این موارد را لحاظ کنند.

پیچیدگی موضوع مراقبت های بهداشتی - درمانی، افزایش روزافزون هزینه ها و رشد تقاضا برای به دست آوردن مراقبت ها و خدمات باکیفیت درمانی سبب می شود با توجه به محدودیت منابع از نظر مالی و انسانی، تمرکز بر جنبه اقتصادی واحدهای ارائه دهنده خدمات مراقبتی بیشتر شود. ثبات ساختاری و سازمانی هر نظام و سیستمی امروزه تحت تأثیر تحولات کنونی دنیا قرار گرفته است و خدمات مراقبتی و سلامت نیز از این قاعده مستثنا نیست و برای هماهنگی با این تغییرات باید در راستای مدیریت همه جانبه به منظور حفظ و ارتقای کیفیت خدمات گام برداشت.

بنابراین با توجه به گمانه زنی ها درباره مدت ماندگاری طولانی این بیماری در سطح جامعه، بسیار محتمل است که حتی پس از فروکش کردن بیماری نیز مراجعه به این مراکز درمانی کمتر از قبل شود و این مشکل به چالشی اساسی در نظام اقتصاد سلامت تبدیل گردد. با توجه به اینکه پدیده کووید - ۱۹ به طور مستقیم با انسان و زندگی او در ارتباط است، پدیده ای اجتماعی تلقی می شود. جذابیت موضوع کووید - ۱۹ برای گوینده